

УКРАЇНА

(19) (UA)

(11) **15569**

(51) МПК (2006)
B60K 15/00
G01B 15/02
G01F 23/28
G01N 33/22

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Деклараційний патент на корисну модель

видано відповідно до Закону України
"Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"

Голова Державного департаменту
інтелектуальної власності

М. Паладій

(21) u 2005 11904

(22) 12.12.2005

(24) 17.07.2006

(46) 17.07.2006. Бюл.№ 7

(72) Гордєєв Борис Миколайович, Жуков Юрій Даниїлович, Голубніченко Юрій Григорович

(73) Науково-виробниче товариство з обмеженою відповідальністю "AMICO"

(54) ПРИСТРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКОСТІ ЗРІДЖЕНОГО ГАЗУ В ЄМНОСТІ

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ПРИСТРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКОСТІ ЗРІДЖЕНОГО ГАЗУ В ЄМНОСТІ

1

2

(21) u200511904

(22) 12.12.2005

(24) 17.07.2006

(46) 17.07.2006, Бюл. № 7, 2006 р.

(72) Гордєєв Борис Миколайович, Жуков Юрій Да-
ниїлович, Голубніченко Юрій Григорович(73) НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ТОВАРИСТВО З
ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АМІСО"(57) Пристрій для визначення кількості зрідженого
газу в ємності, що містить приєднаний до системи

генерування електромагнітного сигналу, прийман-
ня та оброблення прийнятого від датчика сигналу,
розташований вертикально в ємності датчик, дов-
жина якого відповідає висоті ємності, який відрі-
зняється тим, що датчик виконано у вигляді хвиле-
воду, що має неоднорідність, розташовану від
початку хвилеводу на відстані, яка забезпечує
знаходження цієї неоднорідності в області, зайня-
тій газовою фазою.

Корисна модель стосується вимірювальної
техніки і може бути застосованою для визначення
кількості зрідженого газу в ємності.

Відомий пристрій для визначення кількості
зрідженого газу в ємності, який має розташований
вертикально в ємності датчик, довжина якого від-
повідає висоті ємності, та ще два датчики меншої
довжини, один з яких розташований в рідкій, а ін-
ший в газовій фазах зрідженого газу; кожний з да-
тчиків підключений до вторинного перетворювача,
призначеного для генерування електромагнітного
сигналу та приймання та оброблення прийнятих
від датчиків сигналу [Патент Російської Федерації
№ 2246702, МПК7 G01F 23/26, 20.02.2005].

Відомий пристрій має три датчики, кожний з
яких підключений до відповідного автогенератора,
що входить до складу вторинного перетворювача,
що ускладнює конструкцію пристрою для визна-
чення кількості зрідженого газу в ємності та сприяє
появі зайвих похибок.

Технічна задача корисної моделі полягає в
удосконаленні пристрою для визначення кількості
зрідженого газу в ємності, який має приєднаний до
системи генерування електромагнітного сигналу,
приймання та оброблення прийнятого від датчика
сигналу розташований вертикально в ємності дат-
чик, довжина якого відповідає висоті ємності, шля-
хом виконання датчика у вигляді хвилеводу, що
має неоднорідність, відомо розташовану в області,
зайнятій газовою фазою, що дозволяє спростити

конструкцію пристрою для визначення кількості
зрідженого газу в ємності і уникнути зайвих похи-
бок, сприяючи підвищенню точності вимірювань і
надійності отриманих результатів.

Пристрій для визначення кількості зрідженого
газу в ємності має приєднаний до системи генеру-
вання електромагнітного сигналу та приймання та
оброблення прийнятого від датчика сигналу роз-
ташований вертикально в ємності датчик, довжина
якого відповідає висоті ємності; датчик виконано у
вигляді хвилеводу, що має неоднорідність, відомо
розташовану в області, зайнятій газовою фазою.

На кресленні показано схему пристрою для
визначення кількості зрідженого газу в ємності.

Пристрій для визначення кількості зрідженого
газу в ємності 1, представленого в рідкій фазі 2 та
в газовій фазі 3, розташований вертикально в єм-
ності 1 датчик - хвилевід 4, довжина L_1 якого від-
повідає висоті ємності 1. Хвилевід 4 приєднано до
системи генерування зондувального імпульсного
електромагнітного сигналу та приймання та обро-
блення прийнятого від датчика сигналу 5. Хвиле-
від 4 має неоднорідність 6, відомо розташовану в
області, зайнятій газовою фазою 3. Хвилевід 4
може складатися з одного провідника [наприклад,
як за патентом України № 65761, G01F23/28,
15.04.2004] або складатися з двох ізольованих
провідників [наприклад, як за патентом України №
11006, G01F 23/28, 25.12.1996]; систему генеру-
вання зондувального імпульсного електромагніт-

ного сигналу та приймання та оброблення прийнятого від датчика сигналу 5 може бути виконано, [наприклад, як за патентом України № 11006, G01F23/28, 25.12.1996]. Неоднорідністю 6 хвилеводу 4 може бути установлений в хвилеводі 4 штифт або гвинт.

Під час роботи пристрою для визначення кількості зрідженого газу в ємності 1 за допомогою хвилеводу 4 у газову 3 та рідку 2 фази зрідженого газу посилають наданий системою 5 зондувальний імпульсний електромагнітний сигнал A_0 [наприклад, як описано за патентом України № 11006, G01F 23/28, 25.12.1996] і приймають відбиті сигнали: A_1 - від неоднорідності 6, A_2 - від межі поділу газової 3 та рідкої 2 фаз зрідженого газу та A_3 - від кінця хвилеводу 4.

За затримкою $\Delta\tau_1$ відбитого від неоднорідності 6 сигналу A_1 визначають електромагнітну довжину L_{1e} відстані від початку хвилеводу 4 до неоднорідності 6 за формулою, відомою, наприклад, з деклараційного патенту України на корисну модель № 6630 [МПК7 G01B 15/02, G01F 23/28, заявка № 20041008535 від 20.10.2004]. Знаючи фізичну довжину L_{1e} відстані від початку хвилеводу 4 до неоднорідності 6, визначають діелектричну проникність ϵ_1 газової фази 3 зрідженого газу в ємності 1 як квадрат частки від ділення електромагнітної L_{1e} довжини відстані від початку хвилеводу 4 до неоднорідності 6 на її фізичну довжину L_1 : $\epsilon_1 = (L_{1e}/L_1)^2$ [подібно до способу, що описаний в заявці на видачу деклараційного патенту України на корисну модель № u200505401 від 06.06.2005, МПК7 G01B15/02, G01F23/28, G01N33/22]; а визначивши будь-яким відомим способом температуру t_1 газової фази 3 зрідженого газу в ємності 1 [наприклад, за допомогою датчика, відомого з патенту України на винахід № 58755, G01F 23/28, G01K 3/06, 08.10.2002], виходячи з температури t_1 та визначеної діелектричної проникності ϵ_1 визначають густину ρ_1 газової фази 3 зрідженого газу в ємності 1 [наприклад, способом, відомим за: Сквоцов Б.В., Конюхов Н.Е., Астапов В.Н. Приборы и системы

контроля качества углеводородных топлив - М., Энергоатомиздат, 2000, с. 213-217].

За затримкою $\Delta\tau_1$ сигналу A_1 , відбитого від межі поділу газової 3 та рідкої 2 фаз зрідженого газу, визначають електромагнітну довжину L_{1e} відстані межі поділу газової 3 та рідкої 2 фаз зрідженого газу від початку хвилеводу 4 і за допомогою наведеного вище співвідношення, виходячи з відомої діелектричної проникності газової фази 3 зрідженого газу в ємності 1, визначають фізичну довжину L_1 відстані межі поділу газової 3 та рідкої 2 фаз зрідженого газу від початку хвилеводу 4.

Діелектрична проникність ϵ_2 та густина ρ_2 рідкої фази 2 зрідженого газу в ємності 1 можуть бути відомими. Діелектричну проникність ϵ_2 рідкої фази 2 зрідженого газу в ємності 1 можна також визначити за допомогою наведеного вище співвідношення, виходячи з відомої фізичної довжини L_2 хвилеводу 4 та електромагнітної довжини L_{2e} хвилеводу 4 з урахуванням газової 3 та рідкої 2 фаз, визначеної за затримкою $\Delta\tau_2$ сигналу A_2 , відбитого від кінця хвилеводу 4, і виходячи з відомої або визначеної відомим способом температури t_2 рідкої фази 2, відомим способом визначають густину ρ_2 рідкої фази 2 зрідженого газу в ємності 1.

За відомих розмірів ємності 1, розташування межі поділу газової 3 та рідкої 2 фаз зрідженого газу в ємності 1 визначають об'єми газової 3 та рідкої 2 фаз, і за відомих густин ρ_1 газової фази 3 та ρ_2 рідкої фази 2 визначають масу зрідженого газу в ємності 1.

Всі обчислювання можуть виконуватися обчислювальним пристроєм, який є складовою частиною системи генерування зондувального імпульсного електромагнітного сигналу та приймання та оброблення прийнятого від датчика сигналу 5.

Запропонований пристрій для визначення кількості зрідженого газу в ємності за умови застосування сучасної обчислювальної техніки дозволяє швидко і точно визначити показники якості (діелектричну проникність, густину) та кількість (масу) зрідженого газу в ємності.

